

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และกำหนดวิธีการประเมินขีดความสามารถในการรองรับทางการท่องเที่ยวของเกาะพิทักษ์ จังหวัดชุมพรและเสนอแนวทาง มาตรการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อแหล่งท่องเที่ยว และเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนเกาะพิทักษ์ โดยใช้แบบประเมินศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว การสรุปบทเรียนชุมชน แบบสอบถามวิเคราะห์ผู้ใช้ประโยชน์ และชาวบ้าน แบบบันทึกข้อมูลขยะ และแบบสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผลการศึกษาพบว่าสถานภาพปัจจุบันของเกาะพิทักษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั่วไป มีศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าคะแนนเท่ากับ 2.67) รูปแบบการท่องเที่ยวเป็นแบบพักค้าง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาเยือนเป็นลักษณะกลุ่มเพื่อน และกลุ่มครอบครัว เน้นประกอบกิจกรรมถ่ายภาพและพักผ่อนในบรรยากาศสงบ (ร้อยละ 69.8 , 69.1 ตามลำดับ) รองลงมาคือการเดินศึกษาธรรมชาติรอบเกาะและเล่นน้ำทะเล (ร้อยละ 51.8 , 50.4 ตามลำดับ) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวของเกาะพิทักษ์ในเชิงบวก โดยพึงพอใจต่อความสะอาด/ อร่อยของอาหาร (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.80) ความสะอาดในบ้านพัก (ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.69) และความเพียงพอของห้องน้ำ-สุขา(ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61) มีความรู้สึกความคุ้มค่าในการจ่ายเพื่อเดินทางมาเยือน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56) นอกจากนี้ พบว่านักท่องเที่ยวที่เคยมาเยือนรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นกว่าคิด (ร้อยละ 82.9) และมากกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างไม่รับรู้ถึงความแออัดต่อการพบเห็นนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นในบริเวณเดียวกัน หรือขณะมาเยือนเกาะพิทักษ์ (คิดเป็นร้อยละ 62.2) สอดคล้องกับชาวบ้านเกาะพิทักษ์ที่ยังคงมีทัศนคติของการท่องเที่ยวในปัจจุบันอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่รู้สึกแออัดต่อจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือนเกาะพิทักษ์ หากมีจำนวนไม่เกิน 300 คน อีกทั้งมากกว่าครึ่งหนึ่งที่เป็นเจ้าของโฮมสเตย์ต้องการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่อเนื่องทุกวัน (ร้อยละ 60)

สำหรับการประเมินขีดความสามารถในการจัดการพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวแต่ละด้าน พบว่าพื้นที่พักค้างบนบ้านพัก และพื้นที่ลานจอดรถ มีระดับการใช้ประโยชน์ปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง (At&Approaching CC) ห้องน้ำ-ห้องสุขา มีการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับต่ำกว่าขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ (Below CC) ปริมาณขยะเมื่อเปรียบเทียบกับช่องทางการจัดการ มีขีดความสามารถในการรองรับต่ำกว่าเกณฑ์ที่วางไว้ (Below CC) ด้านสังคมจิตวิทยา พบว่ามีขีดความสามารถในการรองรับต่ำกว่าเกณฑ์ที่วางไว้ (Below CC) เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มาเยือนส่วนใหญ่คิดว่าสามารถมีนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นจำนวนที่คนก็ได้อยู่ขณะประกอบกิจกรรมในพื้นที่โดยไม่มีก่อให้เกิดความรู้สึกแออัด (ร้อยละ 50) ขณะที่ชาวบ้านมีขีดความสามารถในการรองรับได้อยู่ใน